

Тазкия дарслари (116-дарс). Ашаддий хусуматчи

13:00 / 26.12.2020 5076

Иккинчи офат - ботил сўзга киришиш.

Ботил сўз ичкиликбозлик мажлислари ва фосиқларнинг қилмишларига ўхшаш нарсалар ҳақидаги гаплардир.

لَا اقَمَّ لَسَوَ وَهَيْلَعُ هَلَلِ اِيَّ صَيَّبَنَّ لَانَعُ ، نُوعُنُ هَلَلِ اِي ضَرَّةَ رِي رُيَبَا نَعُ
دَعَبَا رَانَلِ اِي فَاوَبُ لَزِي اَهِي فُنَّ بَيَّبَتِي اَمْرَةَ مَلِكُ لِبَابُ مَلِكَتِي لَدَبَعَلَانِ
مَلْسُ مَوَّي رَاخُ بَلَاوُ دَمَحَا هَاوَرُ . «بِرْعَمَلِ اَوْ قُرْشَمَلَانِ بِي اَمْمُ

Абу Хурайра розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам: «Банда билиб-билмай бир сўзни айтади ва шу туфайли дўзахнинг мағриб билан машриқ

орасидан ҳам чуқур жойига тушади», дедилар».

Аҳмад, Бухорий ва Муслим ривоят қилишган.

Жанжал ва тортишувлар ҳам ботил гапга яқин нарсалардир. Уларда бировнинг хатосини исбот қилиш учун низолашилади. Бунга бировдан устун келиш истаги сабаб бўлади.

Агар масала динга тегишли бўлса, мункар нарсани инкор қилиш ва тўғриси баён қилиб бериш зарур. Аммо гап дунё тўғрисида бўлса, таллашиб-тортишиб ўтиришнинг кераги йўқ. Бу офатнинг давоси ўз фазлини изҳор қилишга сабаб бўлган кибрни синдиришдан иборат.

Жанжал ва тортишувлардан каттароқ офат хусумат қилишдир. Айниқса, ботил йўл билан ва илмсиз равишда хусумат қилиш жуда ҳам ёмон иш. Чунки у қалбларни ҳасадга тўлдиради, ғазабни қўзитади ва бировларнинг обрўсини тўкишгача олиб боради. Шунинг учун ҳақ эгаси ҳам хусуматлашишдан иложи борича ўзини олиб қочгани афзал.

مَلَسَ وَهِيَ لَعْلَلُ صَيِّبٍ نَلَا، أَمْ هُنَّ لَلِصَّرِ سَابَعِ نَبَا نَع
يُذِمُّرَّتْ لَهَا وَر. «أَمْ صَاخُمَ لَأَزَتْ أَلْأَمْثَلُ كَبَّيْ فَك»: لَأَق

Ибн Аббос розияллоҳу анҳумодан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Сенинг хусуматчи бўлиб туришинг гуноҳкорлик учун етарлидир», дедилар».

Термизий ривоят қилган.

لَأَق مَلَسَ وَهِيَ لَعْلَلُ صَيِّبٍ نَلَا، أَمْ هُنَّ لَلِصَّرِ سَابَعِ نَبَا نَع
يُذِمُّرَّتْ لَهَا وَر. «أَمْ صَاخُمَ لَأَزَتْ أَلْأَمْثَلُ كَبَّيْ فَك»: لَأَق

Оиша розияллоҳу анҳодан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам: «Аллоҳ учун одамларнинг энг ёмон кўрилгани ашаддий хусуматчидир», дедилар».

Икки шайх ва Насоий ривоят қилишган.

«Ашаддий хусуматчи» сулҳни қабул қилмайдиган, жанжални пулга сотиб оладиган шахсдир.

«Руҳий тарбия» китобидан